

Sept. 1815 (zie t. a. p. pag. 287) reeds plaats maken voor *Messire, écuyer*. En zoo is, thans nog, in alle officieele stukken, die in 't Fransch gesteld zijn, *écuyer* de gewone titel, gegeven aan alle Belgische adellijken, wien geen hooger titel verleend is.

De bemerking uit de *Annuaire de la noblesse en Belgique* van 1862, door den heer v. d. Muelen aangehaald, te weten „Le mot barbare de *prédicat*, emprunté à la législation hollandaise, a disparu dans la nouvelle nomenclature et par contre on y fait figurer le titre *écuyer*, qui est la véritable qualification de simple nobles” kan dus blijkbaar geen anderen zin hebben dan deze: dat in fransche opgaven het *praedicaat* jonkheer door den *titel* *écuyer* dient vervangen te worden. Ten onrechte, dunkt me, schrijft de heer van der Muelen, naar aanleiding dezer woorden: „zoodat de Belgen niet verplicht waren het *barbaarsch* predikaat van Jonkheer te gebruiken”. Uit den tekst blijkt dat die *barbaarschheid* niet op de Jonkheeren slaat, maar op het *barbaarsche woord* *prédicat*, „le mot barbare de *prédicat*”.

Dit onderscheid tusschen „*praedicaat*” en „*titel*” is m. i. zeer juist. In het Nederlandsch bestaat er voor adellijken, onder den rang van ridder of baron, geen titel meer: zij bezitten enkel het *praedicaat*, dat aan alle adellijken gemeen is *jonkheer, hoogwelgeborenheer*. In het Fransch daarentegen is het *predicaat* *Messire, haut en bien né Messire*, nog voorkomende in de besluiten van koning Willem I, verdwenen maar de *titel* *écuyer* is gebleven.

Hoe de *titel* er in het oude Dietsch heeft uitgezien, vertellen ons o. a. de „*rois d'armes en ces Pays Bas et de Bourgogne*” in een curieuse lijst van „3 Fevrier 1735, *Attestation au sujet des prédicats et titres*” (t. a. p. pag. 199): „*Declarons qu'es Pais Bas de la Domination de Sa Majesté Imperiale et Catholique (que Dieu conserve) formans le Cercle de Bourgogne, sont en usage deux langages, à savoir le Thiois ou bas Allemand et le Wallon ou français, que nous nommons le Bourguignon, qu'es dites langues M'her et Messire sont une et même chose, ainsi que sont aussi Mevrrouce et Madame, Vrouwe et Dame, Heere et Seigneur ou Sieur, Jonckvrouwe ou Jongh-vrouwe et Damoiselle, de même que Jonckheere ou Joncker et Damoiseau aussi que Schiltborstigh, Damoiseau et Ecuyer sont des synonymes, signifiant une et la même chose, et sont les seuls Titres . . . attribués à la Noblesse de tel rang et élévation qu'elle puisse être lorsqu'elle n'est point personnellement titrée du titre de Chevalier, Baron, Vicomte, Comte, Marquis, Prince ou Duc . . . Les enfans . . . ne sont que Jonckheere, Schiltboortig, Damoiseau ou Ecuier . . .*”

Of de bedoelde familie van der Elst verwant is met de door den heer v. d. Muelen aangehaalde adellijke personen van dien naam uit de 14e eeuw, is mij even als hem onbekend. De geslachtslijst der Belgische v. d. Elst, is nog niet uitgegeven, maar de allianties der vier laatste generaties in rechte lijn, kan men vinden in de *Annuaire de la noblesse Belge* 1869, pag. 301; 1855, p. 167; 1895, Ie partie, pag. 204 en IIe, pag. 1509.

Maastricht, 15 Juli '98.

H. J. ALLARD.

In hoofdzaak blijven wij het toch met den heer Wildeman eens, wiens beweringen dat het *praedicaat* *Jonkheer*, eigenaardig in zuiver hollandsch, alleen aan onzen niet getitreerden adel toekomt.

Wij blijven dan ook warm aanbevelen het woord *Jonkheer* of *Jonkvrouw* nimmer in een vreemde taal over te zetten. De moeilijkheid eener vertaling spreekt duidelijk uit de betooging van den heer Allard. Onze Jonkheeren worden zelf het inpopulaire van hun *praedicaat* gekweten. Men raadplege slechts de vreemdelingen-registers in het buitenland. Nimmer schrijven zij zich in als *Jonkheer*, doch meestal als *chevalier* of *écuyer*. — Een soort valsche schaamte om niet te spreken van pedanterie. Wij hoorden nog dezer dagen van een geval over een *echte hollandsche Jonkheer*, die zich te Nice, *monsieur le comte*, te Parijs *monsieur le vicomte* liet noemen, zich in Wiesbaden degradeerde tot *Baron*, te Aken, waar onze natie sterker vertegenwoordigd was, zich als *Chevalier* inschreef, om eindelijk als *Jonkheer* weder zijn intrede in ons land te doen. Zie hier een geval van valsche schaamte gecombineerd met verregaande ijdelheid. Schreef iedere *Jonkheer* zich in het buitenland met zijn echt Hollandsch *praedicaat* in, dan zou zijn afkomst even spoedig blijken als uit het Duitsche *von* en dezelfde bekendheid krijgen als het Engelsche *Esquire*.

Redactie.

Vreemdelingen te 's-Gravenhage in den jare 1795.

Medegedeeld door

W. BOON, SNOUCKAERT VAN SCHAUBURG.

(Vervolg van kolom 16, jaargang 1897.)

Lijst van de Moolestraatsbuurt.

- Bij Grundt. — Johannes Strards, van Saccen, sedert 1789 gewoont in den Haag, gekoome uijt den Raem, zijnde een kapper.
- Bij Boogaart. — C. Culié, een bataaf, geboortig te Alphen, gekoomen van Haarlem.
- Bij de Waerd. — Don Officier onder Daandels, geboortig van 's Hertogenbosch, pas gekoome.
- Bij Patrias. — Hoesaard, geb. van Maastricht, inspector, gekoome van Venloo.
- Bij Ardes. — De Generaal Ardes, geb. van Harderwijk, woonachtig te Groningen.
- Bij Cuntz. — Bertolinie en de Leno, france officieren, tans in Utrecht.
- Bij Mooser. — Rorth, geb. van Maastricht, Commandant van de gardes te paard, laatst gewoont in de Laan van Roosendoorn.
- Bij Schmitman. — Bago, geb. van Coppenhage, zijnde schilder, gekomen uit het Noord-Eijnde.
- Bij van der Hoek. — Eloy de Lemarine, natif de Lille et demeurant en de rue . . . facteurs.
- Bij Cornabe. — Mariette, frans chirugijn van het 5e regiment.
- Bij Guicherit. — De Generaal Major Dreven.
- Bij La Croose. — Jean Couran Pereni, attaché au troisième Bataillon de la 43 demi brigade.
- Bij Casser. — Twee fransche officieren besteed buijten de buurt.

Get. A. H. v. OUDHEUSDEN,
Als Secretaris.